

e-novičke

september 2016

Dragi bralci, septembrska številka e-Novičk Andragoškega centra Slovenije je tukaj. V njej lahko berete o naših aktivnostih v zadnjem delu letošnjega poletja, obveščamo vas o prihajajočih usposabljanjih in dogodkih, ponujamo vam nekaj publikacij, ki jih lahko prebirate tudi v jesenskih dneh, in še kaj. Želim vam prijetne prve jesenske dni, Simona Kavčič, v. d. izvršne urednice e-Novičk.

VSEBINA

DOMAČE NOVICE	3
Izid publikacije Rezultati in učinki izobraževanja odraslih.....	3
Povabilo na Dneve slovenskih svetovalnih središč 2016	3
Predstavitev andragoškega centra Slovenije in partnerjev na 16. F3ŽO	4
Delavnica <i>Družbeni konflikt kot priložnost medkulturnega razumevanja in dialoga</i>	4
Usposabljanje za vrednotenje in priznavanje znanj Romov in Rominj	5
Ekspertne zunanje evalvacije	5
Novo na Knjižni polici IZO ACS	6
Spletna Programoteka AS bogatejša za nove programe	6
Anketa o zadovoljstvu s spletno stranjo ACS	7
TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA	8
20. andragoški kolokvij	8
Razpis Priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih za leto 2016.....	9
Dopolnili smo Pravila o potrdilih, ki jih izdajamo na ACS.....	9
MEDNARODNA DEJAVNOST.....	10
Zaključna konferenca Medkulturne kompetence za karijerne svetovalce v regiji Alpe-Adria	10
Dejstva in številke o izobraževanju in usposabljanju v Evropi	10
Aktualno dogajanje na evropski ravni	11
Sodelujte v evropski javni razpravi in potrdite vlogo izobraževanja odraslih.....	12
POMEMBNE PUBLIKACIJE	13
Pogled na izobraževanje 2016: kazalniki OECD	13
Glasilo UIL Nexus prinaša zanimive mednarodne novice	14
E-Priročnik dobrih praks učnih aktivnosti za brezposelne	14
IZ DRUGIH VIROV.....	14
Povabilo k sodelovanju v pobudi Evropsko jezikovno priznanje.....	14
Mednarodni dan pismenosti	15

Objavljen razpis za večgeneracijske centre	16
Osveženi statistični podatki o zgodnjem opuščanju šolanja	16
Objavljeni osveženimi statistični podatki o vseživljenjskem učenju	17
EPALE	18
Tematska dneva in tematski teden na EPALE.....	18
EPALE med vami.....	19
Promocijski video EPALE	19
KOTIČEK JE VAŠ.....	20
Kombinirano učenje oz. 1 + 1 je več kot 2	20
Učni Užitni park na Brjah.....	20
Naši čudoviti možgani – bolj kot jih uporabljamo, bolje delujejo	21
POSVETI, KONFERENCE.....	22
KNJIŽNICA ACS	25
Nova številka revije Journal of Vocational Education & Training	25
Novo v knjižnici	25

Seznam najpogosteje rabljenih kratic:

ACS: Andragoški center Slovenije

EAEA: Evropsko združenje za izobraževanje odraslih

EPALE: ePlatforma za izobraževanje odraslih v Evropi

MDDSZ: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

MIZŠ: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

OECD: Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)

PIAAC: Program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih (Programme for the International Assessment of Adult Competences)

Izid publikacije **Rezultati in učinki izobraževanja odraslih**

Avgusta smo na ACS v okviru ESS projekta *Strokovna podpora področju pridobivanja temeljnih kompetenc 2016–2022*, aktivnosti Sistemsko umeščanje in nadaljnji razvoj samoevalvacije v izobraževanju odraslih, izdali strokovno učno gradivo z naslovom *Rezultati in učinki izobraževanja odraslih: priporočila za presojanje rezultatov in učinkov izobraževanja, izobraževalnih dejavnosti ter izobraževalnih projektov*. Avtorici strokovnega učnega gradiva v podporo strokovnemu delu na področju kakovosti izobraževanja odraslih sta Sonja Klemenčič in dr. Tanja Možina.

Priporočila nam dajo vpogled v enega izmed mogočih sistematičnih načinov spremljanja in vrednotenja rezultatov ter učinkov izobraževanja, izobraževalnih dejavnosti in izobraževalnih projektov.

Publikacija vsebuje priporočila za ustanove, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih in izpeljujejo različne dejavnosti in/ali projekte, povezane z izobraževanjem odraslih, in si želijo poglobiti svoje delo pri spremljanju in vrednotenju rezultatov ter učinkov svojega izobraževanja, izobraževalnih dejavnosti in/ali projektov.

Ustanove lahko priporočila uporabijo in primerno oblikujejo za svoje potrebe. Predvidevamo, da bo večina tistih, ki bo upoštevala ta priporočila, želela spremeniti ali dopolniti le določen način spremljanja in/ali vrednotenja rezultatov ter učinkov svojega dela. Ko ga bodo vpeljali v svojo prakso, bodo

morebiti znova posegli po priporočilih in si izbrali nov razvojni izziv pri dopolnjevanju svojega notranjega sistema kakovosti.

Publikacijo smo objavili med zbirkami kazalnikov kakovosti na Knjižni polici spletne strani Razvijanje kakovosti IO – prelistate si jo lahko [tukaj](#), v tiskani obliki pa je na voljo tudi v naši [knjižnici](#).

Jasmina Orešnik Cunja (jasmina.oresnik.cunja@acs.si), ACS

Povabilo na Dneve slovenskih svetovalnih središč 2016

Svetovalna središča za izobraževanje odraslih (središča ISIO) in ACS letos že dvanajsto leto zapored organiziramo *Dneve slovenskih svetovalnih središč*.

Letošnje dneve pripravljamo v tretjem tednu v septembru, in sicer med 21. in 23. septembrom. Glavni namen dogodka je informiranje in promocija možnosti vpisa odraslih v formalne in neformalne izobraževalne programe ter predstavitev svetovalne podpore odraslim v središčih ISIO. Izobraževanje in učenje bi radi približali vsem odraslim, še posebej pa tistim, ki se manj pogosto vključujejo v izobraževanje ali sami niti ne iščejo poti do različnih možnosti izobraževanja: manj izobraženim, starejšim, dalj časa brezposelnim odraslim, socialno izključenim, odraslim z različnimi oviranostmi, priseljencem ...

Da bi učenje in izobraževanje še bolj približali različnim skupinam odraslih, smo se tudi letos odločili za pripravo časopisa [Info ISIO 2016–2017](#), v katerem so predstavljene različne možnosti izobraževanja in učenja odraslih: v

formalnem in neformalnem izobraževanju odraslih, svetovalna podpora in pomoč odraslim pred izobraževanjem in med njim, ugotavljanje in vrednotenje že pridobljenega znanja, medgeneracijsko učenje ter možnosti sofinanciranja izobraževanja. V časopisu letos predstavljamo zgodbo udeleženke, svetovanke središča ISIO, ki je uspešno stopila na izobraževalno pot. Poleg elektronske oblike časopisa bo v središčih ISIO brezplačno na voljo tudi tiskana.

Letošnji dnevi so še posebej slovesni, saj prvih pet središč ISIO obeležuje 15 let delovanja. V teh središčih bodo obletnici posvetili še posebno pozornost, ACS pa je ob tej priložnosti izdal strokovno brošuro, kjer so predstavljeni dosežki središč ISIO v 15-letnem obdobju. 19. septembra bomo izpeljali tudi novinarsko konferenco, kjer bomo dosežke predstavili javnosti. Vsa središča ISIO bodo na Dnevih slovenskih svetovalnih središč (<http://isio.acs.si/sredisca/>) skupaj s partnerskimi organizacijami pripravila več medijsko odmevnih dogodkov o možnostih formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja v novem šolskem letu. Svojo dejavnost bodo tudi letos predstavljala na stojnicah v različnih trgovskih centrih z namenom, da bodo informacije dosegle čim več odraslih. Hkrati bodo pripravila in izvedla tudi različne brezplačne izobraževalne dogodke. Z dogodki v teh dneh želimo ljudem v lokalnem okolju predstaviti, kakšne možnosti svetovanja in podpore središča ISIO nudijo. Tako želimo promovirati učenje in izobraževanje ter motivirati odrasle za vključevanje tako v formalne kot v neformalne izobraževalne programe.

Informacije o dogodkih in njihovih lokacijah bodo središča ISIO in njihove partnerske organizacije objavili v sredini septembra na svojih spletnih straneh, vsi dogodki središč ISIO pa objavljeni tudi [tukaj](#).

Mag. Andreja Dobrovoljc (andreja.dobrovoljc@acs.si), ACS

Predstavitve andragoškega centra Slovenije in partnerjev na 16. F3ŽO

ACS in partnerji se bomo na Festivalu za tretje življenjsko obdobje – [F3ŽO](#) predstavljali že petič zapovrstjo. Med 28. in 30. septembrom obiščite naš razstavni prostor št. 17 v drugem preddverju Cankarjevega doma, kjer bomo predstavili svoje aktivnosti in izdelke, ki so povezani z aktivnim staranjem in medgeneracijskim sodelovanjem.

Vse obiskovalce festivala, ki so željni znanja, vabimo, da nas obiščejo.

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Delavnica Družbeni konflikt kot priložnost medkulturnega razumevanja in dialoga

5. oktobra 2016 bomo na ACS izpeljali delavnico z namenom, da bi izobraževalcem odraslih v učnih procesih, kjer prihaja do stikov med različnimi kulturami, pomagali pri vzpostavljanju bolj kompetentnega dialoga in odprtosti za sožitje med kulturami, kar je pogoj za premagovanje mnogih konfliktov, ki nastajajo zaradi medkulturnih razlik.

Več o delavnici najdete v [vabilu](#). Vaše [prijave](#) zbiramo do 26. septembra 2016 oz. do zapolnitve prostih mest na e-naslov neda.dordevic@acs.si

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Usposabljanje za vrednotenje in priznavanje znanj Romov in Rominj

7. in 10. oktobra vas vabimo na ACS na usposabljanje za vrednotenje in priznavanje znanj Romov in Rominj. Namen usposabljanja je predstaviti dobre prakse vrednotenja in priznavanja znanj, spretnosti in kompetenc za Rome in Rominje pa tudi izobraževalne potrebe odraslih predstavnikov te populacije. Predavatelji/ce iz različnih ustanov (RIC Novo mesto, ZIK Črnomelj, LU Lendava, AZM Maribor – Ljudska univerza, Inštitut za narodnostna vprašanja, Zveza Romov Slovenije, ACS itd.) bodo med drugim spregovorili tudi o strateških podlagah za vključevanje Romov in Rominj v vzgojo in izobraževanje, o položaju Romov in Rominj na Dolenjskem in v Prekmurju, o tem, kaj konstruira romsko identiteto, o izkušnjah romskega svetnika, o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah romski pomočnik/ica in romski koordinator/ica itd.

Na usposabljanje vabimo predstavnike ljudskih univerz, romskih društev ter vse druge, ki vas zanima vrednotenje in priznavanje znanj, spretnosti in kompetenc ranljivih skupin.

Več informacij dobite pri avtorici prispevka na spodnjem e-naslovu oz. telefonu (01)5842580:

Natalija Vrečer (natalija.vrecer@acs.si), ACS

Ekspertne zunanje evalvacije

V začetku septembra smo v okviru naloge *Vpeljava ekspertne zunanje evalvacije v podporo razvoju kakovosti izobraževanja odraslih* izpeljali spopolnjevanje za ekspertne zunanje evalvatorice, ki bodo v oktobru izpeljale ekspertne zunanje evalvacije v sodelujočih ustanovah. Na spopolnjevanju smo obravnavali letošnje novosti in spremembe na področju kakovosti v izobraževanju odraslih. Na tokratnem spopolnjevanju je bil poudarek na delavničnem delu na praktičnih primerih do zdaj priloženih dokazil področij notranjega sistema kakovosti, podpore udeležencem pri izobraževanju ter razvojne naravnosti ustanove, ki izobražuje odrasle.

Evalvatorice se v septembru intenzivno pripravljajo na oktobrska obiska ustanov, ki sta letos sprejeli izziv in bo pri njih izpeljana ekspertna zunanja evalvacija: Javni zavod Cene Štupar - Center za izobraževanje Ljubljana in Ljudska univerza Kranj, Center za izobraževanje in kulturo.

Aleksandra Radojc (aleksandra.radojc@acs.si), ACS

Novo na Knjižni polici IZO ACS

Knjižna polica na spletni strani izobraževalne dejavnosti ACS – Andragoško spopolnjevanje (IZO ACS) je bogatejša za še eno novost, in sicer smo poleti objavili evalvacijsko poročilo o *izvajanju in spremljanju programov andragoškega spopolnjevanja v letu 2015*.

Da bi se kot izobraževalci odraslih lahko uspešno soočili z raznovrstnimi vlogami, se trudimo slediti trendom v izobraževanju odraslih tako, da na podlagi različnih študij in analiz ugotavljamo izobraževalne potrebe udeležencev, razvijamo nove izobraževalne programe ter vzdržujemo in posodabljammo ponudbo programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja. Z načrtnim informiranjem skušamo izboljšati informiranost potencialnih udeležencev naših programov ter jim omogočiti priznavanje znanja, ki so ga predhodno že pridobili v drugih oblikah usposabljanja in spopolnjevanja.

Tako smo v letu 2015:

- v skladu z ugotovitvami analize prenovili *Pravilnik o priznavanju že pridobljenega znanja udeležencem v programih usposabljanja in spopolnjevanja ACS*, nudili svetovanje in izpeljali 7 postopkov priznavanja znanja;
- prenovili interni dokument o *pravilih za potrdila, ki jih izdajamo na ACS*, s katerim smo poenotili izhodišča in pravila za izdajanje raznovrstnih potrdil;
- izdali 733 potrdil v programih andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja;
- največ sodelovali z ljudskimi univerzami (22,5 %) in podjetji (17,2 %) ter gimnazijami, srednjimi šolami ali šolskimi centri (13,2 %);
- organizirali 6 (petkovih) strokovnih srečanj, ki se jih je je udeležilo 73 udeležencev;
- izpeljali 19 delavnic programov usposabljanj in spopolnjevanj, na katerih je bilo prisotnih skupaj 330 udeležencev.

Evalvacijsko poročilo je dostopno na spletnem naslovu <http://url.sio.si/qZc>.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Spletna Programoteka AS bogatejša za nove programe

V prvi polovici leta 2016 smo spletno zbirko programov andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja (Programoteka AS), namenjeno vsem, ki želite spoznati našo ponudbo, se seznaniti z osnovnimi informacijami o posameznih programih usposabljanja in spopolnjevanja ter se na tej podlagi odločiti za udeležbo, obogatili s 4 novimi programi andragoškega usposabljanja in spopolnjevanja:

1. [Izobraževanje starejših odraslih – izziv za andragoške delavce](#),
2. [Promocija in trženje na področju izobraževanja odraslih](#),
3. [Zakonodaja in vodenje dokumentacija na področju izobraževanja odraslih](#) in
4. [Program temeljnega usposabljanja mentorjev čezmejnih študijskih krožkov](#).

Posodobili smo tudi 7 obstoječih programov:

1. [Ugotavljanje izobraževalnih potreb posameznika in okolja,](#)
2. [Učne metode in tehnike v izobraževanju odraslih,](#)
3. [Učinkovita komunikacija v skupinah odraslih udeležencev,](#)
4. [Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja,](#)
5. [Spodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti pri odraslih udeležencih,](#)
6. [Profesionalna in osebnostna rast s pomočjo supervizije in](#)
7. [Načrtovanje in organizacija dela izobraževalca odraslih.](#)

V Programoteki AS (http://izobrazevanje.acs.si/programoteka_as/) boste našli tudi informacije, ali lahko za program, v katerega se vključujete, zaprosite za priznavanje že pridobljenega znanja.

Neda Dorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Anketa o zadovoljstvu s spletno stranjo ACS

Ali ste že kdaj obiskali [našo spletno stran](#)? Ste na njej našli informacije, ki so vam prišle prav pri vašem delu in osebnem življenju?

ACS vstopa v 25-letnico svojega delovanja. Ob tej priložnosti načrtujemo posodobitev in prenovno naše spletne strani. Vabimo vas, da nam pri tem pomagate tako, da izpolnite vprašalnik, s katerim bi radi ugotovili, kako ste z njo zadovoljni, kaj vas moti in kaj bi spremenili. Vaši odgovori nam bodo v veliko pomoč pri snovanju prenovljene, uporabniku prijazne spletne strani ACS.

Reševanje ankete vam bo vzelo največ 5 minut časa. Anketo lahko izpolnite do petka, 7. oktobra 2016.

Do spletne ankete lahko dostopate [TUKAJ](#).

Veseli bomo vašega odziva in se vam za sodelovanje v anketi že vnaprej zahvaljujemo!

Promocijsko in informacijsko središče ACS

20. andragoški kolokvij

Konec septembra pripravljamo 20. andragoški kolokvij z naslovom *Spretnosti odraslih: premislek o stanju in izzivih*.

Na letošnjem andragoškem kolokviyu, ki je osrednji strokovni dogodek projekta [TVU](#), bodo predstavljeni rezultati mednarodne raziskave [PIAAC](#). Posvečen bo premisleku o ugotovljenem stanju spretnosti pri slovenskih prebivalcih med 16. in 65. letom starosti ter razpravi o izzivih, ki jih te ugotovitve prinašajo. Vsebina kolokvija je povezana s projektom ESS 'Strokovna podpora področju pridobivanja temeljnih kompetenc 2016–2022'.

Na dogodku bomo pozornost namenili tudi 25. obletnici delovanja ACS. Dogodek organizira ACS v sodelovanju z MIZŠ.

Z boljšimi spretnostmi do boljšega življenja.

20. andragoški kolokvij
Spretnosti odraslih: premislek o stanju in izzivih
Strokovni dogodek na temo Razvoj kompetenc
29. september, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (dvorana P01), Masarykova 16, Ljubljana

Sofinancerji:

ERARLE
REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
INICIJATIVA ZA RAZVOJ
REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Z vsebinskimi vprašanji se obrnite na mag. Zvonko Pangerc Pahernik, zvonka.pangerc@acs.si, 01 5842 567, z organizacijskimi pa na Simono Kavčič, simona.kavcic@acs.si, 01 5842 575, ali Katjo Bider, katja.bider@acs.si, 01 5842 589.

Več informacij in obrazec za spletno prijavo najdete na [spletni strani dogodka](#).

Lepo vabljeni ([vabilo](#)), veselimo se srečanja z vami!

Vsebinski in organizacijski odbor

Razpis Priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih za leto 2016

Letos že dvajsetič odpiramo razpis za Priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih (v nadaljevanju Priznanja) v upanju, da pridobimo posameznike, skupine in ustanove, ki s svojimi vrednotami in dejanji posedujejo sposobnosti, da z zgledom k učenju pritegnejo neaktivne. Učenje namreč, v to trdno verjamemo, s svojimi učinki spreminja posameznika in družbo.

Razpis za Priznanja za leto 2016 bo potekal od 15. septembra do 14. oktobra 2016. Vabimo vas na našo [spletno stran](#), da svojega kandidata ali kandidate prijavite preko [prijavnega obrazca](#) v Wordovi obliki. Obrazec prenesete na svoj računalnik, ga izpolnite, natisnete, podpisete in žigosate ter ga skupaj s prilogami v zaprti ovojnici s pripisom »Za Priznanja ACS 2016« pošljete na naš naslov Šmartinska 134a, Ljubljana. Za pomoč in informacije lahko pokličete oziroma pošljete sporočilo Darijanu Novaku (T: 01 5842 582, E: darijan.novak@acs.si) ali Neji Colja (T: 01 5842 547, E: neja.colja@acs.si).

Razpis za Priznanja za leto 2016 bo potekal od 15. septembra do 14. oktobra 2016. Vabimo vas na našo [spletno stran](#), da svojega kandidata ali kandidate prijavite preko [prijavnega obrazca](#) v Wordovi obliki. Obrazec prenesete na svoj računalnik, ga izpolnite, natisnete, podpisete in žigosate ter ga skupaj s prilogami v zaprti ovojnici s pripisom »Za Priznanja ACS 2016« pošljete na naš naslov Šmartinska 134a, Ljubljana. Za pomoč in informacije lahko pokličete oziroma pošljete sporočilo Darijanu Novaku (T: 01 5842 582, E: darijan.novak@acs.si) ali Neji Colja (T: 01 5842 547, E: neja.colja@acs.si).

V teh letih smo izbrali [203 dobitnike](#) v treh kategorijah in o njih pripravili pozitivne zgodbe o koščkih življenja, ki v sebi nosijo moč, da nas spremenijo. Zgodbe ustvarjajo nove pomene, ki lahko povečajo samorazumevanje in samosprejemanje, lahko povezujejo družine in skupnosti, predvsem pa prenašajo nove ali pozabljene kulturne vzorce. In dovolj pozitivnih zgodb lahko ustavi sovraštvo, predsodke, dovolj zgodb lahko spremeni svet. Zato nam predstavite svoje junake učenja in izobraževanja, morda bodo prav oni navdušili še koga, kot so vas.

Darijan Novak (darijan.novak@acs.si), ACS

Dopolnili smo Pravila o potrdilih, ki jih izdajamo na ACS

Interni dokument *Pravila o potrdilih, ki jih izdajamo na ACS*, je začel veljati 1. januarja 2016. Podrobneje smo Pravila predstavili že v [januarski številki e-Novičk](#), vendar smo jih poskusno izvajali oz. testirali že v predhodnem obdobju. V tem času se je pokazala potreba po dopolnitvi *pravil o izdajanju potrdil zunanjim sodelavcem – nosilcem nacionalnega projekta Teden vseživljenjskega učenja – TVU*, saj smo začeli izdajati potrdila tudi nosilcem območne ali tematske koordinacije TVU v ustanovi ter nosilcem koordinacije Parade učenja v TVU.

ACS izdaja za dejavno sodelovanje pri organizaciji in/ali izpeljavi projekta

TVU v svoji ustanovi ali na lokalni ravni. Pogoji za izdajo potrdila je oddaja anket TVU in pisne vloge, ki jo odobri nacionalna koordinatorica TVU, in se izda vsem, ki za to pisno zaprosijo.

V okviru nacionalnega projekta TVU izdajamo dve vrsti potrdil:

- nosilec organizacije projekta TVU (nosilec organizacije TVU v ustanovi, nosilec območne ali tematske koordinacije TVU v ustanovi, nosilec koordinacije Parade učenja v TVU) in

- sodelavcem pri pripravi, izpeljavi ali koordinaciji prireditev TVU.

Nosilci organizacije projekta projekta TVU (glej prvo alinejo) lahko pridobijo le po eno potrdilo, ne glede na vlogo, ki so jo v projektu opravljali.

Podrobnejše informacije in obrazci so objavljeni na spletni strani <http://tvu.acs.si/sodelujoci/potrdila/>.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

MEDNARODNA DEJAVNOST

Zaključna konferenca Medkulturne kompetence za karijerne svetovalce v regiji Alpe-Adria

[Papilot zavod za vzpodbujanje in razvijanje kvalitete življenja, Ljubljana](#) je 2. septembra 2016 organiziral zaključno konferenco z naslovom *Medkulturne kompetence v kariernem svetovanju*. Na konferenci so predstavili rezultate mednarodnega projekta *Alpe Adria Working Mobility – Intercultural competences in career guidance*, ki ga je koordiniral Papilot, v njem pa je sodelovalo šest partnerskih ustanov z držav regije Alpe-Adria: Avstrije, Hrvaške, Italije in Slovenije. Projekt je financirala Evropska komisija preko programa Erasmus+, ki je namenjen krepitvi kompetenc in povečevanju zaposljivosti mladih evropskih državljanov.

Cilj projekta je bil izboljšati razvoj medkulturnih kompetenc kariernih svetovalcev na področju svetovanja osebam, ki se želijo zaposliti na področju Alpe-Adria (Avstrija, Italija, Slovenija, Hrvaška), z namenom povečanja zaposljivosti in usposobljenosti oseb, zlasti mladih brezposelnih, za delo v državah regije Alpe-Adria.

Rezultati projekta so bili analiza trga dela in obstoječih praks ter metod kariernega usmerjanja s poudarkom na kulturnih in jezikovnih kompetencah kariernih svetovalcev v alpsko-jadranski regiji, priprava priročnika, namenjenega kariernim svetovalcem za mednarodno poklicno svetovanje, izvedba izobraževanja kariernih svetovalcev za mednarodno svetovanje in povečevanje mobilnosti v državah, ki so sodelovala v projektu, priprava spletnih orodij in materialov za karijerne svetovalce in osebe, ki bi se želele zaposliti v tujini, ter certifikacija ECVET.

Več o dosežkih projekta si lahko preberete na [spletni strani](#).

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Dejstva in številke o izobraževanju in usposabljanju v Evropi

Morda delujete na nacionalni ravni in vas zanima primerjava podatkov o izobraževanju med državami EU? Ali pa ste vključeni v mednarodni projekt, v katerem od vas pričakujejo, da boste znali povedati, kam se umešča Slovenija po udeležbi v vseživljenjskem učenju?

V obeh primerih (in še kakšnem) vam lahko pridejo prav spletne razlage evropske izobraževalne statistike – [Eurostat Statistics Explained](#). Na strani '[Education and Training in Europe – Facts and Figures](#)' namreč na privlačen in relativno poljuden način predstavljajo ključne vsebine, podkrepljene z aktualnimi statističnimi podatki. Prispevki so razmeščeni po ravneh sistema izobraževanja, dotikajo pa se tudi učne mobilnosti, financiranja izobraževanja in učenja tujih jezikov. Tudi *Poklicno izobraževanje in usposabljanje*, *Vseživljenjsko učenje* ter *Prehod iz izobraževanja na trg dela* so med naslovi, ki vabijo.

Nas seveda najbolj zanimata [izobraževanje odraslih](#) (IO) in [vseživljenjsko učenje](#). Prvo je prikazano s kratkimi utemeljitvami spoznanj, ki jih je leta 2011 prinesla Raziskava o izobraževanju odraslih (Adult Education Survey – AES). V prispevku, ki osvetljuje nekaj ključnih vidikov IO, so nanizane tudi povezave, ki vodijo do statističnih tabel pa tudi do relevantnih političnih dokumentov in publikacij. Slednje velja tudi za prispevek o statistiki vseživljenjskega učenja, ki temelji na Anketi o delovni sili (Labour Force Survey – LFS), dopolnjeni s podatki prej omenjene AES. Tako lahko iz ene od prikazanih tabel razberemo podatek, da je v Sloveniji udeležba odraslih (25 – 64 let starih) v zadnjih letih bistveno upadla od 16,4 %

(2010) na 11,9 % (2015) – po metodologiji LFS, ki je prav tako razložena.

Skratka, na teh spletnih straneh najdete natanko tisto, kar ste iz sveta statistike že od nekdaj potrebovali, pa niste vedeli, kje iskati. Če vam je angleščina manj domača, vam v naslednjih tednih obljublamo povzetka prispevkov o izobraževanju odraslih in vseživljenjskem učenju v slovenskem jeziku. Objavili ju bomo v [Info-mozaiku ACS](#), kjer vam pomembne statistične podatke približujemo že vse od leta 2008.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Aktualno dogajanje na evropski ravni

Na evropskem političnem parketu, dodeljenemu področju izobraževanja, se trenutno marsikaj dogaja. Na temelju junija sprejetega *Novega programa znanj in spretnosti za Evropo – Z roko v roki za večji človeški kapital, zaposljivost in konkurenčnost* ([New Skills Agenda for Europe](#)) ustrezni odbori za izobraževanje in zaposlovanje pri Evropski komisiji obravnavajo Predlog za Priporočilo Sveta o vzpostavitvi jamstva za znanje in spretnosti (t. i. [Skills Guarantee](#)). Priporočilo naj bi bilo sprejeto še letos, države članice pa bo obvezalo, da v roku enega leta oblikujejo nacionalne akcijske načrte za njegovo uresničevanje.

Četudi je med razlogi za sprejetje Priporočila omenjena tudi odprava revščine in socialne izključenosti, je pridobivanje in/ali nadgrajevanje spretnosti močno vpreženo predvsem v zaposlovalsko problematiko. Prednostne ciljne skupine so nizko izobraženi odrasli (zaposleni, brezposelni, starejši, priseljenci in druge ranljive skupine), namen tega ukrepa pa je, da se jim omogoči pridobitev minimalne bralne, matematične in digitalne pismenost ter napredovanje proti srednješolski izobrazbi (raven 4 po Evropskem okviru kvalifikacij).

Dokument predvideva tri korake:

- ugotavljanje spretnosti, doseženih z neformalnim in/ali priložnostnim učenjem, in potreb po njihovi nadgradnji,
- ustrezno izobraževanje in usposabljanje, prirojeno situaciji posameznika, ter
- vrednotenje in potrjevanje znanj in spretnosti, doseženih po prejšnjih dveh korakih.

Četudi osnutek Priporočila v veliki meri potrjuje naša obstoječa prizadevanja na teh področjih in prinaša spodbude za njihov nadaljnji razvoj, smo kljub temu naše predstavnike v pristojnih odborih opremili s številnimi strokovnimi mnenji in pobudami.

Področje izobraževanja odraslih močno zadeva še eden od desetih ukrepov, ki je prav tako že v obravnavi – revizija *Priporočila o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje* ([Key Competences on Lifelong Learning](#)). Od leta 2006, ko je bilo na evropski ravni sprejeto soglasje o osmih ključnih kompetencah, se je marsikaj spremenilo, zato želijo s tem ukrepom prispevati k temu, da več ljudi pridobi temeljna znanja in spretnosti, potrebne za delo in življenje v 21. stoletju, s posebnim poudarkom na spodbujanju podjetnosti in inovativnosti. Strokovnjakinje za pismenost na ACS pa med drugim v strokovnih stališčih za naši ministrstvu poudarjajo, da je – prej kot spreminjati in dodajati kompetence – treba poglobiti njihovo razumevanje, in sicer prek raziskovalnega dela pa tudi uvajanja spoznanj v prakso (in nazaj v teorijo). Več o dozdajšnjem delu Slovenije na tem področju najdete na <http://mm.acs.si/pismenost>.

Na ACS se zavedamo, da imamo edinstveno priložnost sodelovati pri oblikovanju opisanih dokumentov, ki bodo nedvomno usmerjali in krojili naše strokovno delo in prakso izobraževanja odraslih v prihodnjih letih. Prav iz tega razloga vas obveščamo o teh dogajanjih, zavzemamo pa se tudi za to, da bi bili ti procesi predstavljeni na Letnem posvetu o izobraževanju odraslih.

Mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Sodelujte v evropski javni razpravi in potrdite vlogo izobraževanja odraslih

Sočasno z gornjimi procesi v Evropi od 8. marca do konca leta poteka široka javna razprava o predlogu Evropskega stebra socialnih pravic (proces [Towards a European Pillar of Social Rights](#)).

Predlog je jasno strukturiran, tako da je razdeljen na tri kategorije, ki zadevajo zaposlovanje in socialno politiko:

- enake možnosti in enak dostop do trga dela, vključno z razvojem znanj in spretnosti, ter vseživljenjsko učenje in aktivna pomoč pri zaposlovanju za več zaposlitvenih priložnosti, da bi omogočili lažji prehod med različnimi statusi in večjo zaposljivost posameznikov;
- pošteni delovni pogoji, s katerimi bo vzpostavljeno ustrezno in zanesljivo ravnotežje pravic in obveznosti med delavci in delodajalci ter ravnotežje med elementi prožnosti in varnosti, da bi omogočili lažje ustvarjanje delovnih mest, njihovo sprejemanje in prehajanje med njimi ter večjo prilagodljivost podjetij in spodbujanje socialnega dialoga;
- ustrezna in vzdržna socialna zaščita ter dostop do visokokakovostnih osnovnih storitev.

Zadeva nas prva kategorija, sestavljena iz šestih domen, med katerimi je na prvem mestu področje, poimenovano *Spretnosti, izobraževanje in vseživljenjsko učenje (Skills, education and lifelong learning)*. V besedilu je poudarjen pomen pravičnega dostopa do kakovostnega vseživljenjskega učenja ter pridobivanja temeljnih in drugih spretnosti za dejavno sodelovanje na trgu dela in v družbi. K temu, da bi ta domena ostala v končnem besedilu Evropskega stebra socialne pravičnosti in da bi bila osvetljena z vidika naše stroke in prakse, lahko prispeva vsak od nas!

Kako? Poglejte si [vprašalnik](#) in sodelujte v [on-line razpravi](#). Druga možnost je dogodek na nacionalni ravni – [predstavitev dokumenta in posvet](#), ki ga bosta 27. septembra soorganizirala Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji in Državni svet Republike Slovenije v dvorani Državnega sveta Republike Slovenije, Šubičeva 4, Ljubljana, predvidoma med 9. in 13. uro.

Priredila: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

POMEMBNE PUBLIKACIJE

Pogled na izobraževanje 2016: kazalniki OECD

Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj ([OECD](#)) je izdala *Pogled na izobraževanje 2016: kazalniki OECD (Education at a Glance 2016: OECD Indicators)*. Najobširnejši pregled izbranih mednarodno primerljivih podatkov o stanju in učinkih izobraževanja daje možnost spremljanja uspešnosti ustanov in sistemov vzgoje in izobraževanja s primerjanjem v krogu sodelujočih držav iz celega sveta (35 držav članic OECD in ključnih partnerskih držav: Argentine, Brazilije, Kitajske, Kolumbije, Kostarike, Indije, Indonezije, Litve, Ruske federacije, Savdske Arabije in Južnoafriške republike).

V letošnji izdaji so izpostavljena področja oziroma vidiki, kot so financiranje, razlike med spoloma in priseljenci v izobraževanju; med viri podatkov so dodani rezultati drugega kroga raziskave PIAAC (mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih), v kateri je sodelovala tudi Slovenija. Novost je poskus povezave kazalnikov Education at a Glance (EAG) z Agendo 2030 za trajnostni razvoj (*Spremenimo svet: Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030*), sprejetimi v okviru Organizacije združenih narodov, še posebej s četrtnim ciljem »Vsem enakopravno zagotoviti kakovostno izobrazbo ter spodbujati možnosti vseživljenjskega učenja za vsakogar«.

Poudarki, preglednice in grafični prikazi ter celotna publikacija so dostopni na [spletni strani OECD](#), ogledate si lahko tudi [povzetek v angleščini](#). Med predstavitvami, ki jih za posamezne države pripravijo v Sekretariatu OECD, je na voljo tudi predstavitev za našo državo ([Country note – Slovenia](#)).

Vir: [spletna stran OECD](#)

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Glasilo UIL Nexus prinaša zanimive mednarodne novice

Poleti je izšlo glasilo [UIL Nexus, Vol. 11, April-June 2016](#), v katerem so predstavljene dejavnosti Unescovega inštituta za vseživljenjsko učenje ([UNESCO Institute for Lifelong Learning – UIL](#)) ter aktualne novice s področja učenja in izobraževanja odraslih na globalni ravni med letošnjim pomladnim trimesečjem. Na voljo so vam novice o novih Priporočilih o učenju in izobraževanju odraslih ([RALE](#)), vrednotenju vseživljenjskega učenja, globalni mreži učečih se mest, vlogi knjižnic pri spodbujanju pismenosti in še marsikaj zanimivega.

Vir: [spletna stran UIL](#)

Priredila: Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

E-Priročnik dobrih praks učnih aktivnosti za brezposelne

Projekt [LinkINJob: job-hunting with the help of librarians](#), ki je bil namenjen razvijanju učnih in motivacijskih dejavnosti za brezposelne v knjižnicah, je prinesel [e-Priročnik](#) dobrih praks za pripravo in izvedbo učnih aktivnosti za brezposelne.

Publikacija ponuja pregled soočanj z vprašanjem brezposelnosti v drugih državah EU in najboljših praks. Zato bo ustanovam s področja izobraževanja in zaposlovanja v pomoč pri njihovem delu. Namenjen je tako knjižničarjem kot vsem drugim, ki delajo z iskalci zaposlitve. Objavljene so [različice](#) v angleškem, bolgarskem, finskem, litvanskem, nemškem, romunskem in slovenskem jeziku.

Več o priročniku si preberite v [EPALE novici](#).

Priredila: Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

IZ DRUGIH VIROV

Povabilo k sodelovanju v pobudi Evropsko jezikovno priznanje

[CMEPIUS](#) objavlja razpis za sodelovanje v pobudi *Evropsko jezikovno priznanje (EJP)*. Večjezičnost je ena od temeljnih evropskih vrednot in močan simbol prizadevanja Evropske unije (EU) za združenost v raznolikosti. Znanje tujih jezikov je ena od pomembnih spretnosti, ki bodo pripomogle k boljši pripravljenosti ljudi za vstop na trg dela in bodo tako lahko čim bolj izkoristili razpoložljive priložnosti. EU je določila cilj, da bi moral imeti vsak državljan EU priložnost osvojiti vsaj dva tuja jezika že od mladih let. Spodbujanje učenja jezikov in jezikovne raznolikosti je eden od posebnih ciljev programa Erasmus+, glavnega programa na področju izobraževanja in usposabljanja.

Slovenija sodeluje v pobudi EJP že od leta 2002. Cilji pobude za podelitev Evropskega jezikovnega priznanja 2016 so: večja osveščenost o pomenu jezikovne raznolikosti v Evropi, spodbujanje novih tehnik in metod pri poučevanju jezikov, njihovo promocijo in širšo rabo, spodbujanje primerov dobre prakse in spodbujanje interesa širše javnosti za izboljšanje jezikovnih spretnosti.

V pobudi lahko sodeluje katera koli javna ali zasebna ustanova s sedežem v Sloveniji s področja izobraževanja in usposabljanja, lokalne skupnosti, delodajalci, različna društva in združenja idr.

Rok za oddajo prijav je 30. september 2016. Objava rezultatov in podelitev priznanja bo decembra 2016.

Podrobne informacije, [poziy](#), [prijavnico](#) in [ocenjevalni obrazec](#) najdete na [spletni strani Cmeplusa](#).

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Mednarodni dan pismenosti

8. september po vsem svetu praznujemo mednarodni dan pismenosti. Z obeležitvo letošnjega pod geslom *Beremo preteklost, pišemo prihodnost* praznujemo pet desetletij mednarodnih prizadevanj za povečanje stopnje pismenosti po vsem svetu.

Generalna direktorica Unesca *Irina Bokova* je v letošnji poslanici med drugim poudarila: »Svet se je od leta 1966 spremenil, ampak naša odločenost, da imata vsaka ženska in vsak moški spretnosti in znanja, sposobnosti in možnosti, da postaneta vse, kar si želita, z vsem dostojanstvom in spoštovanjem, ostaja neomajna bolj kot kdajkoli prej. Pismenost je temelj za izgradnjo bolj trajnostne prihodnosti za vse. To je sporočilo Unesca.« Poslanico v angleščini lahko preberete [tukaj](#), več o obletnici najdete na [Unescovi spletni strani](#), kjer je objavljena tudi predstavljena [infografika](#).

Letošnji mednarodni dan pismenosti so z različnimi [dogodki obeležili po vsem svetu](#). Osrednji Unescov dogodek, mednarodna konferenca o pismenosti z naslovom *Reading the past, writing the future*, je bila 8. in 9. septembra v Parizu. Na njej so med drugim podelili Unescove mednarodne nagrade za pismenost petim inovativnim programom iz Indije, Senegala, Južne Afrike, Tajske in Vietnama. Več lahko preberete [tukaj](#).

Naša prizadevanja so letos usmerjena na predstavitev podatkov mednarodne raziskave o spretnostih odraslih [PIAAC](#), ki vključuje med drugim tudi raziskovanje bralne pismenosti odraslih. Rezultati raziskave bodo predstavljeni pod okriljem 20. [andragoškega kolokvija](#) 29. septembra 2016 v Ljubljani na dogodku z naslovom *Spretnosti odraslih: premislek o stanju in izzivih*.

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Objavljen razpis za večgeneracijske centre

[MDDSZ](#) je objavilo Javni razpis za sofinanciranje projektov večgeneracijskih centrov. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje projektov večgeneracijskih centrov (VGC), ki bodo ponujali različne preventivne programe (vsebine in aktivnosti), namenjene predvsem družinam, posameznim družinskim članom, starejšim in drugim ranljivim skupinam. Namen preventivnih programov je zagotavljanje dostopnosti in pluralizacija storitev za različne ciljne skupine. Vzpostaviti želijo 15 večgeneracijskih centrov po Sloveniji, in sicer predvidoma 5 v zahodni kohezijski regiji in predvidoma 10 v vzhodni.

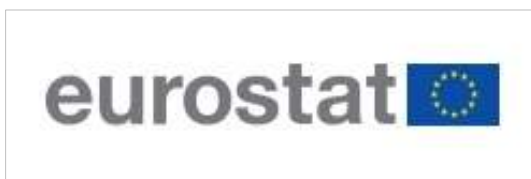

Projekt bo sofinanciran iz sredstev Evropske unije, in sicer iz Evropskega socialnega sklada in proračuna Republike Slovenije. Izvajati se mora začeti 1. 1. 2017 in končati 30. 9. 2021. Skupna razpoložljiva višina nepovratnih sredstev znaša 8.625.000 evrov.

Razpisna dokumentacija je dostopna [tukaj](#). Rok prijave je 19. 10. 2016.

Priredila: Neja Colja (neja.colja@acs.si), ACS

Osveženi statistični podatki o zgodnjem opuščanju šolanja

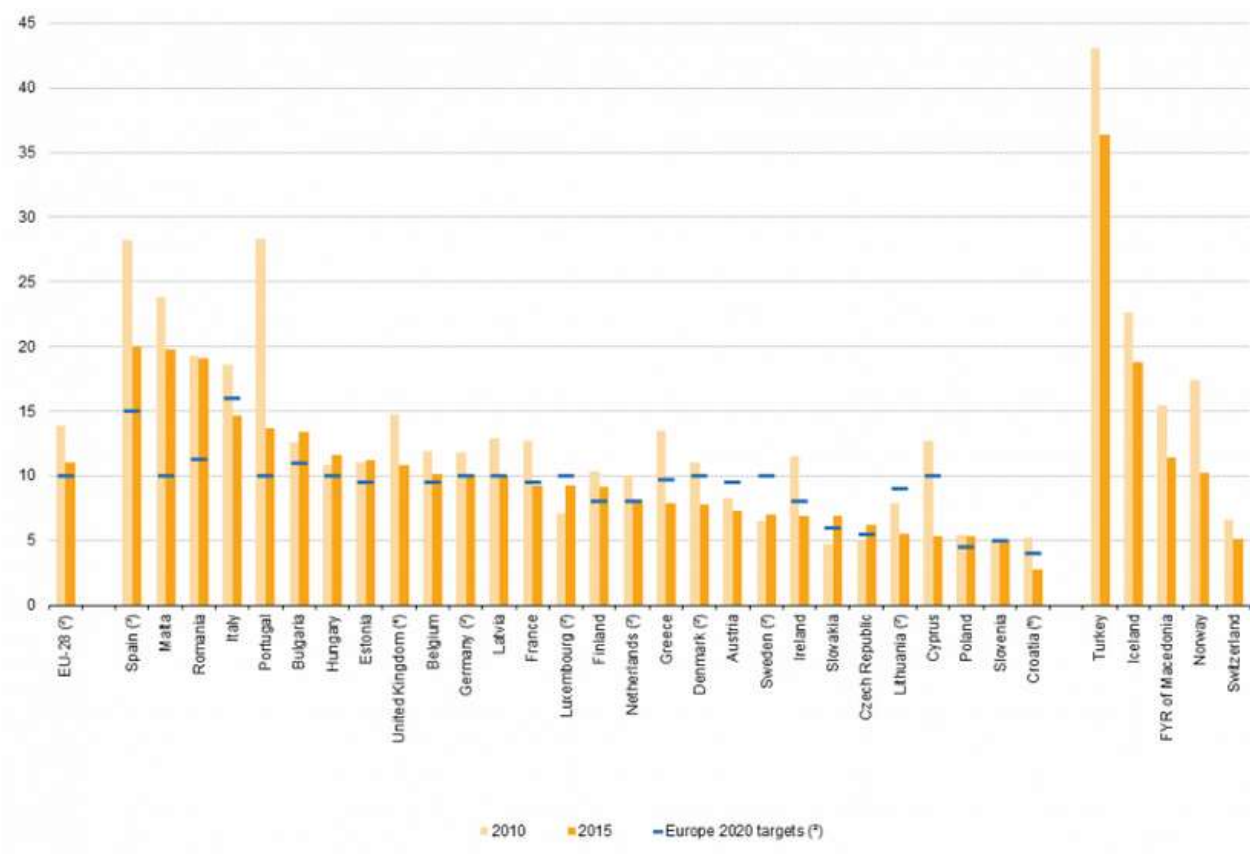
Eurostat je objavil posodobljene statistične podatke o deležu mladih v Evropski uniji (EU) v starostni skupini od 18 do 24 let, ki niso končali šolanja (osipniki): [Early leavers from education and training](#). Objavljeni podatki so pridobljeni v juliju 2016, naslednjo posodobitev pa načrtujejo junija 2017.

Šolski osip je pogosto povezan s poznejšo brezposelnostjo, socialno izključenostjo in revščino. Razlogov, zakaj mladi prezgodaj opustijo šolanje, je več: osebni in družinski problemi, težave pri učenju, slabše socialno-ekonomske razmere. Pomembna dejavnika sta tudi organizacija izobraževalnega sistema in šolsko okolje.

V osemindvajsetih državah EU je bil v letu 2015 delež mladih (starih 18–24 let), ki zgodaj opustijo šolanje, v povprečju 11-odstoten. Gibal se je med 2,8 % na Hrvaškem (podatki niso najbolj zanesljivi) in 20,0 % v Španiji .

Skupni delež oseb, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje, v EU-28 se je med letoma 2010 in 2015 zmanjšal za 2,9 odstotne točke. Med državami članicami EU so o največjem znižanju poročali s Portugalske, iz Španije, s Cipra in iz Grčije – padec je bil več kot 5,0 odstotne točke. Podobno se je zgodilo tudi v Turčiji in na Norveškem.

Države EU so se s [Strateškim okvirom Izobraževanje in usposabljanje 2020 \(ET 2020\)](#), sprejetim maja 2009, zavezale, da do leta 2020 v povprečju zmanjšajo delež osipnikov na manj kot 10 %. Skoraj v vseh državah članicah EU (razen v Združenem kraljestvu) so sprejeli nacionalne cilje za ta kazalnik. V dvanajstih je bil delež oseb, ki zgodaj opustijo šolanje, v letu 2015 že pod zastavljenim ciljem, v Sloveniji je zastavljeni cilj (5 %) dosežen, 14 držav članic pa zastavljenega cilja še niso dosegle.

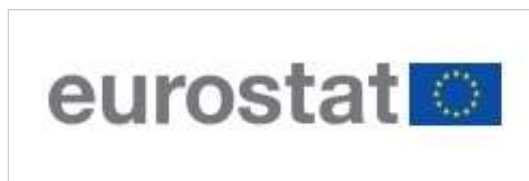

Vira: [spletišče Eurostat](http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_sl.htm), 9. avgust 2016, http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_sl.htm

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Objavljeni osveženimi statistični podatki o vseživljenjskem učenju

Na [spletišču Eurostat](http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_sl.htm) so objavili posodobljene statistične podatke o vseživljenjskem učenju v Evropski uniji (EU): [Lifelong learning statistics](#).

Vseživljenjsko učenje zajema vse učne dejavnosti, formalne, neformalne in priložnostne, ki se izvajajo z namenom izboljšati temeljne spretnosti, pridobiti nove kvalifikacije, izpopolniti znanje ali se prekvalificirati zaradi nove zaposlitve, osebno rast in zadovoljstvo.

[Strateški okvir Izobraževanje in usposabljanje 2020 \(ET 2020\)](#) določa več meril, ki jih je treba doseči do leta 2020. Eno od referenčnih meril je tudi to, da naj bi bilo najmanj 15 % odraslih, starih od 25 do 64 let, vključenih v sistem vseživljenjskega učenja. Leta 2015 se je delež oseb, ki so sodelovali v izobraževanjih ali usposabljanjih, zvišal za 1,4 odstotne točke (10,7 %) v primerjavi z letom 2010 (9,3 %). V Sloveniji je odstotek vključenih padel iz 16,4 % leta 2010 na 11,9 % v letu 2015.

	Total		Male		Female	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015
EU-28 (*)	9.3	10.7	8.4	9.7	10.2	11.7
Belgium	7.4	6.9	7.2	6.5	7.6	7.3
Bulgaria	1.6	2.0	1.5	1.9	1.7	2.1
Czech Republic (*)	7.8	8.5	7.6	8.3	8.0	8.6
Denmark	32.6	31.3	26.0	25.3	39.2	37.3
Germany	7.8	8.1	7.9	8.2	7.7	8.0
Estonia	11.0	12.4	8.6	10.6	13.1	14.1
Ireland	7.0	6.5	6.6	6.0	7.5	7.0
Greece	3.3	3.3	3.4	3.3	3.2	3.3
Spain (*)	11.2	9.9	10.3	9.2	12.1	10.7
France (*)	5.0	18.6	4.5	15.9	5.4	21.1
Croatia	3.0	3.1	3.0	2.7	3.0	3.6
Italy	6.2	7.3	5.9	6.9	6.5	7.7
Cyprus	8.1	7.5	7.9	7.0	8.2	8.0
Latvia	5.4	5.7	3.6	4.1	7.0	7.2
Lithuania	4.4	5.8	3.5	5.1	5.2	6.5
Luxembourg (*)	13.5	18.0	12.9	18.2	14.2	17.8
Hungary (*)	3.0	7.1	2.9	6.8	3.1	7.5
Malta	6.2	7.2	5.9	6.9	6.4	7.5
Netherlands (*)	17.0	18.9	16.4	18.4	17.7	19.4
Austria	13.8	14.4	12.8	13.3	14.9	15.4
Poland (*)	5.2	3.5	4.7	3.3	5.7	3.8
Portugal (*)	5.7	9.7	5.7	9.7	5.7	9.8
Romania	1.4	1.3	1.3	1.3	1.4	1.3
Slovenia	16.4	11.9	14.3	10.7	18.5	13.3
Slovakia (*)	3.1	3.1	2.5	2.7	3.7	3.4
Finland	23.0	25.4	18.9	21.8	27.1	29.1
Sweden	24.7	29.4	18.3	22.3	31.3	36.7
United Kingdom	20.1	15.7	16.9	13.9	23.3	17.5
Iceland	25.4	28.1	21.3	23.5	29.6	32.7
Norway	18.2	20.1	16.7	18.3	19.8	22.0
Switzerland	30.6	32.1	31.6	32.8	29.6	31.4
FYR of Macedonia	3.5	2.6	3.4	2.7	3.6	2.5
Turkey (*)	2.9	5.5	3.1	5.6	2.8	5.3

(*) Refer to the internet metadata file (http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/trng_ifs_4w0_esms.htm).

(*) Break in series.

Source: Eurostat (online data code: trng_ifs_01)

Vir: spletišče Eurostat, 10. avgust 2016, http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_sl.htm

Priredila: Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

EPALE

Tematska dneva in tematski teden na EPALE

V septembru obeležujemo mednarodni dan pismenosti, evropski teden športa in evropski dan jezikov. Tudi na EPALE se zavedamo pomena pismenosti odraslih, zato smo v okviru tematskega dneva za vas pripravili številne vsebine, ki so jih o pismenosti prispevali izobraževalci odraslih širom Evrope. Vabimo vas, da si jih ogledate!

V okviru evropskega tedna športa, ki je potekal od 10. septembra, smo opozorili na pomen športa in telesne aktivnosti. Poleg pozitivnih učinkov, ki jih imata na zdravje, pa s športom lahko razvijamo tudi druge veščine kot na primer timski duh. Na EPALE smo za vas pripravili študije primerov, vire in spletne dnevniške, v okviru katerih si boste lahko prebrali zanimive izkušnje izobraževalcev

odraslih, ki športne prvine vključujejo v svoje izobraževalne programe ali raziskujejo učinke telesne vadbe na zdravje, dobro počutje in celostno delovanje posameznika.

Zadnji ponedeljek v septembru pa bo posvečen jeziku. V okviru evropskega tedna jezikov, ki ga praznujemo 26. septembra, bomo za vas pripravili tematski dan. Lahko boste lahko delili svoje izkušnje o učenju jezikov in spoznavanju različnih kultur.

Na ta dan bomo organizirali tudi celodnevno razpravo, ki jo bosta vodila učitelj jezikov in poliglot Alex Rawlings in tematski koordinator EPALE za kakovost, Andrew McCoshan.

Če bi svoje izkušnje o poučevanju, učenju ali srečevanju s tujimi jeziki želeli deliti z drugimi izobraževalci odraslih, vas vabimo, da prispevate novico, spletni dnevnik, vir ali posredujete novico o dogodku, ki ga pripravljate v vaši ustanovi. Vaše prispevke lahko posredujete avtorici prispevka, koordinatorici EPALE pri Nacionalni podporni službi Slovenije.

Maruša Bajt (marusa.bajt@cmeplus.si), CMEPIUS

EPALE med vami

September in začetek jeseni prinašata številne priložnosti za predstavitev in promocijo platforme med izobraževalci odraslih. Ekipa EPALE se bo konec meseca udeležila Festivala za tretje življenjsko obdobje, ki bo med 28. in 30. septembrom potekal v ljubljanskem Cankarjevem domu. V teh dneh bo potekal tudi vsakoletni andragoški kolokvij, ki ga organizira ACS, in Festival Lupa, vseslovenski festival nevladnih organizacij. Dogodki, kot so ti, predstavljajo odlično priložnost za spoznavanje možnosti, ki jih EPALE nudi izobraževalcem odraslih. Veselimo se srečanja z vami!

Maruša Bajt (marusa.bajt@cmeplus.si), CMEPIUS

Promocijski video EPALE

Med poletnimi počitnicami se je ekipa EPALE odpravila na teren in posnela gradivo za promocijski video. Zbrani material je trenutno v obdelavi in bo kmalu na voljo na ogled. Spremljajte EPALE in naša družbena omrežja, kjer bomo video objavili še pred koncem septembra.

Maruša Bajt (marusa.bajt@cmeplus.si), CMEPIUS

Kombinirano učenje oz. 1 + 1 je več kot 2

V okviru programa Erasmus+ smo se od 17. do 31. junija udeležili izobraževanja za učitelje angleščine v Cambridgeu, Velika Britanija. Izobraževanje je potekalo v okviru projekta *Nove učne metode za več vseživljenjskega učenja* (mobilnost osebja v izobraževanju odraslih), udeležili pa sva se ga vodja jezikovnega izobraževanja Tina Baloh in učiteljica angleščine Tina Ojsteršek.

Na izobraževanju smo spoznali principe t. i. metode *blended learning* oz. kombiniranega učenja, ki jo bomo postopoma začeli uvajati v naše jezikovne tečaje. Pri kombiniranem učenju gre za kombinacijo učenja v učilnici in učenja s pomočjo spletnih gradiv, aplikacij ter uporabo digitalne tehnologije. Da je kombinacija uspešna in v korist tečajnika, morajo biti izpolnjeni trije pogoji: ustreznost izbranih gradiv, učinkovita integracija obeh delov ter pozitiven odnos učitelja. Formulo uspeha zaokrožuje izobraževanje učiteljev na tem področju. Za uvajanje metode smo se odločili, ker verjamemo, da kombinirano učenje prinaša večjo individualizacijo učnega procesa, učitelju omogoča lažjo diferenciacijo znotraj skupin, tečajnikom pa nudi časovno fleksibilnost in kakovostne možnosti učenja zunaj učilnice.

O tem, kako nam bo šlo v prihodnjih tednih, pa v eni izmed naslednjih izdaj e-Novičk.

Tina Baloh, tina.baloh@upi.si (UPI – Ljudska univerza Žalec)

Učni Užitni park na Brjah

Od februarja do junija je na Brjah na Vipavskem potekal 'zeleni' študijski krožek *Učni Užitni park Brje*, ki ga je izvajala [Ljudska univerza Ajdovščina](#).

Uvodno srečanje študijskega krožka Učni Užitni park Brje je februarja pritegnilo kar 40 obiskovalcev. Ideja se je nato razvijala več mesecev pod mentorstvom andragoginje Maje Marc in v sodelovanju z oblikovalko in permakulturnico Leonoro Jakovljevič ter krajinsko arhitektko Orjano Velikonja Grbac. Sama ideja Učnega Užitnega parka pomeni zavzemanje za naravo, kjer mislimo tudi na tisto t. i. 'umetno naravo'. Ta predstavlja naravni ekosistem, ki je sistemsko urejen in hkrati upošteva naravne zakonitosti narave.

Na srečanjih, ki so se odvijala dvakrat mesečno od februarja do junija, so se udeleženci izobraževali na različnih področjih, znanja in izkušnje pa so lahko uporabili tudi pri urejanju lastnih vrtov in okolice, predvsem pa so se družili, izmenjevali ideje in znanje ter aktivno preživljali svoj prosti čas.

Veliko zanimanje so udeleženci pokazali tudi za terensko delo, ki smo ga izvedli s pomočjo mag.

Stipeta Hečimovića, univ. dipl. biologa, ki je z veliko navdušenostjo predstavljal užitne rastline v naši okolici ter njihovo možnost uporabe tako v kuhinji kot v zdravilne namene.

Študijski krožek Učni Užitni park Brje je bil za udeležence brezplačen in se je uspešno zaključil v juniju. Aktivni udeleženci študijskega krožka so pohvalili samo idejo Učnega Užitnega parka, izkazali veliko zadovoljstvo s tovrstno tematiko ter izrazili zanimanje za še več podobnih krožkov. Glede na možnosti, ki nam jih Učni center Brje ponuja, upamo, da bo v prihodnosti izvedenih še več podobnih izobraževalnih delavnic.

Več si preberite v zanimivem [daljšem članku](#).

Maja Marc (maja.marc@hotmail.com), Brje

Naši čudoviti možgani – bolj kot jih uporabljamo, boljje delujejo

Zadnja spoznanja nevroznanosti v celoti potrjujejo potrebo po vseživljenjskem učenju, saj kot že sam naslov sporoča, ta naš čudoviti organ, ki tehta v povprečju le 1,4 kg, deluje bolje, če ga uporabljamo več.

Kaj mora izobraževalec odraslih oz. izobraževalni manager vedeti o nevroznanosti in učenju odraslih, bodo razpravljali na 17. tradicionalni konferenci Izobraževalni management – Organizacijsko učenje, razvoj in coaching, ki bo potekala 20. in 21. oktobra na Bledu.

Konferenca bo mednarodno obarvana, saj bo na njej nastopila Stella Collins, vodilna svetovna strokovnjakinja za možganom prijazno učenje iz Anglije, ki pomaga posameznikom in skupinam sprostiti njihove kreativne potenciale. Na konferenci bo spregovorila tudi o tem, kako lahko principe možganom prijaznega učenja uporabimo za možganom bolj prijazno delo.

Gost konference bo tudi Uroš Petrović, srbski znanstvenik, ki je na vprašanje, kako je delovanje naših možganov povezano z vodenjem in upravljanjem sprememb, duhovito odgovoril: »Dokazano je da možgani častijo svojega lastnika z izločanjem hormona sreče za vse, kar se nauči novega, za vse, kar odkrije, za vse, kar zasluži ... In to nagrado znajo tudi uspešno

prilagajati glede na vložen napor: večji, kot je, višja je nagrada. Možgani tega ne delajo iz intelektualne daljnovidnosti, ampak zgolj zato, ker so že od nekdaj svoje dirigentske moči usmerili le k enemu cilju – da bi bil organizem, ki jih nosi in hrani, čim dlje funkcionalen, torej živ, zdrav in zadovoljen. *Use it or lose it!*«

Na konferenci bodo razglasili tudi rezultate TOP 10 Izobraževalni management 2016 in podelili priznanja 10 organizacijam, ki so na področju izobraževalnega managementa najučinkovitejše.

Informacije in prijave najdete [tukaj](#).

Dr. Danijela Brečko (danijela.brecko@planetgv.si), partner PlanetGV

POSVETI, KONFERENCE

Dnevi slovenskih svetovalnih središč 2016

Slovenija

Vsako leto že tradicionalno potekajo Dnevi slovenskih svetovalnih središč. Potekajo tretji ali četrti teden v septembru, ko se odraslih odločajo za vpis v izobraževanje. Poglavitni namen je promocija formalnih in neformalnih izobraževalnih programov v lokalnih okoljih, kjer svetovalna središča delujejo. Več o Dnevih si preberite [tukaj](#).

Dogodek Igrišče prihodnosti, Ljubljana – Stanford

Slovenija, Ljubljana (BTC, Hala IV)

Dogodek, na katerem boste imeli priložnost slišati najuspešnejše Slovence različnih generacij, ki s slovenskim znanjem spreminjajo svet! Organizatorji bodo ustvarili igrišče prihodnosti, ki povezuje zibelko Silicijeve doline, Univerzo Stanford, ter Ljubljano, SLOVENIJO! Neposredni prenos iz ZDA bo potekal pred širšim občinstvom v ZDA in sočasno v Ljubljani. Dogodek je brezplačen, prijavite pa se lahko preko [obrazca](#). Število mest je omejeno. Več si preberite [tukaj](#).

1. nacionalna znanstvena konferenca Raziskovanje v vzgoji in izobraževanju danes?

Slovenija, Ljubljana (Večna pot 113, Ljubljana)

Pedagoški inštitut, v sodelovanju s Slovenskim društvom raziskovalcev na področju edukacije (SLODRE), organizira nacionalno konferenco, katere

cilj je diseminacija rezultatov raziskav ter izmenjava izkušenj, identifikacija ključnih problemov, izzivov in ovir v vzgoji in izobraževanju ter spodbujanje in razvoj raziskovanja nasploh. Konferenca je namenjena raziskovalcem, snovalcem politik in pedagoškim delavcem na širšem vsebinskem področju vzgoje in izobraževanja. Več o konferenci in lokaciji dogodka najdete [tukaj](#).

Mednarodna konferenca o izobraževanju odraslih *Kdo potrebuje izobraževanje odraslih?*

Hrvaška, Zagreb in Vodice

Hrvaško andragoško društvo organizira mednarodno konferenco, katere osnovna tema bo pomen oziroma potreba po izobraževanju odraslih v sodobni družbi ter koristi, ki jih izobraževanje prinaša. Koristi so številne in na različnih področjih: gospodarskem, socialnem in političnem. Več o konferenci najdete [tukaj](#).

16. Festival za tretje življenjsko obdobje (F3ŽO)

Slovenija, Ljubljana (Cankarjev dom)

F3ŽO je edinstvena prireditev za starejše v Sloveniji in največja tovrstna prireditev v Evropi. Ustvarja prostor za sodelovanje med generacijami, civilno

družbo, prostovoljnimi organizacijami, gospodarskimi, akademskimi in političnimi sferami ter s tem po svojih močeh prispeva k trajnostnim medgeneracijskim rešitvam. Na njem se, tako kot že vrsto let, predstavlja tudi ACS s partnerji. Več o festivalu najdete [tukaj](#).

20. andragoški kolokvij

Slovenija, Ljubljana (MIZŠ)

Tema jubilejnega 20. andragoškega kolokvija bo »Spretnosti odraslih: premislek o stanju in izzivih.«

Na kolokviju bodo predstavljeni rezultati mednarodne raziskave PIAAC, celotni dogodek pa bo posvečen premisleku o ugotovljenem stanju spretnosti pri slovenskih prebivalcih med 16. in 65. letom starosti let ter razpravi o izzivih, ki jih te ugotovitve prinašajo. Več informacij najdete na [spletni strani kolokvija](#).

10. Teden vseživljenjskega učenja na Hrvaškem

Hrvaška

Agencija za poklicno izobraževanje in izobraževanje odraslih letos organizira jubilejni 10. Teden vseživljenjskega učenja na Hrvaškem. Ob 10. obletnici bodo organizirali več sto dogodkov po vsej Hrvaški, namenjeni pa bodo spodbujanju izobraževanja in učenja. Več o dogodku najdete [tukaj](#).

Posvet Izobraževanje odraslih v moji občini

Slovenija, Ljubljana (MIZŠ)

Med novembrom 2014 in junijem 2015 je ADS v sodelovanju z ACS organiziral šest fokusnih razprav, ki so se posvečale pomenu izobraževanja odraslih v slovenskih občinah.

Rezultati preteklega dela bodo predstavljeni v okviru posveta, ki je hkrati tudi ena redkih priložnosti za usklajevanje interesov države na eni strani in lokalne skupnosti na drugi. Na posvet so vabljeni župani in podžupani, hkrati pa tudi sodelavci in predstavniki tistih organizacij občine, ki bi jih teme posveta zanimala.

Prijave na posvet, ki ga organizira ADS ob podpori MIZŠ ter Skupnosti slovenskih občin sprejemajo do 5. septembra 2016, več podatkov in prijavnico pa najdete [tukaj](#).

10. SIRikt mednarodna konferenca

Slovenija, Kranjska Gora

Konferenca SIRikt (*Splet izobraževanja in raziskovanja z informacijsko in komunikacijsko tehnologijo*) je največji izobraževalni dogodek v

Sloveniji, na katerem se srečujejo in delijo svoje izkušnje uporabe IKT vzgojitelji, učitelji, ravnatelji, univerzitetni profesorji, raziskovalci, študenti, učenci in najrazličnejši strokovnjaki s področja izobraževanja ter drugih znanosti. Več o dogodku si preberite na [spletni strani](#).

17. tradicionalna konferenca Izobraževalni management – Organizacijsko učenje, razvoj in coaching

Slovenija, Bled

Na konferenci bo tekla razprava o tem, kaj mora izobraževalec odraslih oz. izobraževalni manager vedeti o nevroznanosti in učenju odraslih. Konferenca bo mednarodno obarvana, na njej pa bodo razglasili tudi rezultate TOP 10 Izobraževalni management 2016. Več o konferenci najdete na [spletni strani](#).

Vzgoja in izobraževanje v informacijski družbi (VIVID 2016)

Slovenija, Kranj (Fakulteta za organizacijske vede)

Konferenca je namenjena proučevanju novih načinov dela in skupnega življenja v vzgojno-izobraževalnem procesu, ki jih prinaša sodobna informacijska in komunikacijska tehnologija. Teme letošnje konference so: digitalno opismenjevanje na vseh ravneh, od vrtca do univerze za tretje življenjsko obdobje, poučevanje računalniških znanosti, didaktika e-poučevanja in učenja, priprava in uporaba e-gradiv in e-storitev, medijska pismenost in izobraževanje, izobraževalna računalniška omrežja, konceptualno učenje in tehnologije znanja in umetna inteligenca v izobraževanju. Dogajanje bodo popestrile tudi izobraževalne delavnice. Več o konferenci najdete [tukaj](#), dodatne informacije pa so na voljo prek [e-pošte](#).

Evropski teden poklicnih spretnosti 2016 (European Vocational Skills Week 2016)

Belgija, Bruselj

Prvi festival s tem nazivom so si pod sloganom *Odkrij svoj talent!* zamislili v Direktoratu za zaposlovanje, socialne zadeve in vključenost pri Evropski komisiji. Njegov namen je povečati privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja za posameznike vseh starosti. To želijo doseči s predstavitvami kakovostnih primerov, zgodb učečih se in drugimi dejavnostmi, ki bodo potekale v Bruslju in državah članicah EU. Osrednji dogodek bo konferenca ključnih deležnikov iz vse Evrope, 6. in 7. decembra v Bruslju. Gre za pobudo, ki močno zadeva izobraževanje odraslih, zato bomo o njej podrobneje pisali tudi v naslednjih izdajah e-Novičk, prve informacije pa lahko najdete [tukaj](#).

KNJIŽNICA ACS

Nova številka revije *Journal of Vocational Education & Training*

Izšla je tretja letošnja številka revije [Journal of Vocational Education & Training](#). Tudi ta ponuja številne zanimive raziskovalne članke o poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

Novo v knjižnici

Learning with the lights off, Educational Film in the United States

Uredniki Devin Orgeron, Marsha Orgeron in Dan Streible, založba Oxford University Press, 2012

Koliko veste o izobraževalnih filmih? Našo knjižno zbirko je obogatila knjiga z naslovom [Learning with the lights off](#), ki je najboljše zbirka o izobraževalnih filmih. Vsebuje razprave o manj znanih in dolgo zamolčanih t. i. razrednih filmih. V njej najdemo tudi več kot 90 ilustracij redko vidnih izobraževalnih filmih. Zanimiva publikacija ponuja marsikatero idejo o tem, kako lahko film vključimo v izobraževanje.

Successful educational actions for inclusion and social cohesion in Europe

Avtor: Ramon Flecha, založba Springer, 2015

Delo [Successful educational actions for inclusion and social cohesion in Europe](#) je obsežna študija 15 evropskih raziskovalnih institucij, med katerimi je tudi ACS.

Vsebuje glavne ugotovitve in rezultate projekta INCLUDED, ki je edini integrirani projekt o šolanju, financiran v sklopu Okvirnega programa za raziskave Evropske unije.

Osredotoča na uspešne izobraževalne ukrepe z dokazili o njihovem vplivu na učno uspešnost in socialno kohezijo.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Za obisk knjižnice se uporabniki predhodno dogodite po telefonu, e-pošti ali Facebooku. Skupaj bomo našli termin, ki vam ustreza.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | V. d. izvršne urednice: Simona Kavčič (T: 01 5842 575, E: simona.kavcic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS, dr. Tanja Možina, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zagmajster | Jezikovni pregled: Simona Kavčič | Računalniška postavitev: Simona Kavčič | Korektorici: Erika Brenk, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.